

Denne information skal ses i sammenhæng med information om investering generelt.

Et certifikat er et værdipapir, hvor værdien følger et underliggende aktiv - fx en aktie, en råvare eller et aktieindeks. Certifikater er usikrede instrumenter, hvilket betyder, at du løber en risiko for at udstederen går konkurs.

Certifikater er ofte gearede og/eller shortede. Disse kaldes bull og bear certifikater.

- Gearing betyder, at små ændringer i kursen på det underliggende aktiv giver større udsving i værdien af certifikatet - både i form af gevinster og tab.
- Short betyder, at certifikatets værdi bevæger sig i modsat retning af det underliggende aktiv. Falder et aktieindeks, vil værdien af et short-certifikat stige.

1. Målgruppe

Et certifikat er relevant for dig, som har stor erfaring med investering og ønsker at bruge markedet mere aktivt. Certifikater kan give adgang til markeder og strategier, som ellers kan være vanskelige eller dyre at handle direkte - fx råvarer, indeks, valuta eller strategier med gearing og shortsalg.

Certifikater passer bedst til investorer, som:

Handler aktivt og følger markedet tæt

Du er villig til at overvåge din investering løbende og reagere hurtigt på ændringer.

Har en kortere investeringshorisont

Certifikater er ofte designet til kortsigtet handel frem for langsigtet opsparing.

Forstår mekanismerne bag produktet

Du er fortrolig med begreber som gearing, stop loss og short, og ved hvordan de påvirker risiko og afkast.

Accepterer høj risiko

Du er indstillet på, at afkastet kan blive højt, men at du også kan tabe hele din investering.

Ønsker adgang til særlige strategier og markeder

Certifikater kan give fleksibilitet og mulighed for at handle aktiver eller strategier, der normalt er uden for rækkevidde.

2. Fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
Adgang til investeringer, som ellers kan være svære at handle direkte (fx råvarer, valuta eller indeks).	Du har en modpartsrisiko imod udstederen af certifikater.
Let adgang til gearing.	Tab forstærkes tilsvarende af gearing, hvis aktivet udvikler sig modsat din forventning.
Du kan ikke tabe mere end det investerede beløb.	Større forskel mellem købs- og salgspris (spread) end ved direkte handel med det underliggende aktiv.
Mulighed for afkast i både stigende og faldende markeder.	Svære at gennemskue - især ved gearing, shorting eller andre komplekse strukturer.

3. Afkast

Dit afkast afhænger af flere forhold:

Type af certifikat

- Long: stiger i værdi, når aktivet stiger (kaldes også ofte bull certifikat)
- Short: stiger i værdi, når aktivet falder (kaldes også ofte bear certifikat)
- Bonus: giver afkast, hvis aktivet holder sig inden for eller over et bestemt niveau

Gearing

- Forstærker både gevinster og tab
- Jo højere gearing, desto større kursudsving

Udvikling i det underliggende aktiv

- Nogle certifikater har fast udløbsdato, andre har ingen udløbsdato
- Værdien beregnes dagligt og afspejler derfor ikke nødvendigvis den samlede udvikling i det underliggende aktiv over perioden

Stop loss

- Certifikater med stop loss lukkes automatisk ved store tab
- Det kan begrænse tabet, men betyder også, at du mister muligheden for at deltage i en efterfølgende kursstigning

4. Risiko

Når du investerer i certifikater, skal du være opmærksom på, at de kan indebære høj risiko. Værdien kan ændre sig meget hurtigt, og konstruktionen gør, at udsvingene ofte bliver større end ved en direkte investering i det underliggende aktiv. Her er de vigtigste risikofaktorer:

Gearing

- Gearing betyder, at der delvist investeres for lånte midler, og bevægelser i det underliggende aktiv dermed forstærker certifikatets værdi. Det kan øge dine gevinster, men også dine tab.
- Certifikater med gearing indebærer større risiko end direkte investering i aktivet.
 - Jo højere gearingen er, desto kraftigere kursudsving får certifikatet.

Stop loss

Mange certifikater har indbygget stop loss, som automatisk lukker investeringen, hvis kursen bevæger sig under et bestemt niveau. Det kan beskytte mod yderligere tab, men også afskære dig fra en efterfølgende positiv udvikling.

- Når aktivet rammer stop loss-niveauet, lukkes certifikatet, og du får den resterende værdi udbetalt.
- I særlige tilfælde kan værdien falde yderligere, fx hvis aktivet ikke kan handles præcist på stop loss-niveauet.

Valutakursrisiko

Hvis certifikatet er udstedt i en fremmed valuta, påvirkes værdien af ændringer i valutakursen.

- Falder valutakursen, bliver din investering mindre værd i danske kroner.
- Stiger valutakursen, øges værdien målt i danske kroner.

Modpartsrisiko på udsteder

Certifikater udstedes oftest af banker eller mæglere. Som investor påtager du dig en modpartsrisiko på udstederen, fordi du er afhængig af deres betalingsevne. Du er altså ikke sikret med værdipapirer, som du er i en investeringsforening.

- Hvis udsteder får økonomiske problemer, kan du miste hele din investering. Læs prospektet i forhold til risiko ved solvensproblemer.

Alternative certifikater

Nogle certifikater - fx bonuscertifikater - har særlige konstruktioner, der ændrer risikoen i forhold til en standardinvestering.

- Risikoen kan afhænge af bestemte kursniveauer.
- Eksempel: Hvis aktivet bryder, eller kommer uden for et aftalt kursniveau, kan certifikatet ændres til en tracker, som følger aktivet én til én.

Likviditet

Der kan være situationer, hvor det er svært eller umuligt at handle certifikater - især under markedsuro.

- Du kan risikere ikke at kunne sælge certifikatet, når du ønsker det.
- Selvom der er handel i det underliggende aktiv, kan certifikatet være illikvidt.

Tidshorisont

Mange certifikater er udviklet til kortsigtet handel, og de egner sig sjældent til længere investeringer.

- Ved længere beholdning kan afkastet afvige markant fra aktivets udvikling.
- Certifikatets værdi beregnes typisk dag til dag, hvilket kan give store forskelle over tid.

Markedsrisiko

Certifikatets værdi følger udviklingen i det underliggende aktiv. Går markedet imod dig, kan tabene hurtigt blive store - især hvis der er gearing.

- En ugunstig kursudvikling kan betyde, at du mister hele din investering.
- Udsvingene kan være kraftige, selv ved små bevægelser i markedet.

5. Særlige forhold

Når du investerer i certifikater, er der særlige forhold, du skal være opmærksom på:

Prospekt

Dokumenterne "Prospekt" og "KID" indeholder de bagvedliggende betingelser og parametre som oplysninger om strategien, risiko, afkast, omkostninger m.m. Man bør altid sætte sig ind i disse dokumenter før en eventuel investering. Specielt "KID" er et centralt dokument, før du beslutter dig.

Variabel og fast gearing

- Fast gearing: certifikatet følger aktivet dagligt med en fast faktor (fx 3x eller 5x).
- Variabel gearing: gearingen ændres alt efter, hvor meget aktivet bevæger sig.

Stop loss-niveau

Angiver, hvornår certifikatet lukkes ned ved en ugunstig udvikling. Niveauet kan ændre sig over tid i takt med finansieringsomkostningerne.

Alternative certifikater

Bonuscertifikater giver mulighed for en bonus, hvis aktivet holder sig inden for et bestemt kursinterval. De er normalt ikke gearede.

6. Værdi at vide

Skat

Skattereglerne afhænger af, hvordan du investerer - som privatperson, virksomhed, selskab eller pension.

Vi giver kun generel information om skat for konkret rådgivning bør du tale med en revisor.

Omkostninger

Du får altid oplyst omkostningerne, før du investerer. De kan bestå af:

- Kurtage: Betales til banken ved køb/salg
- Valutagebyr: Ved køb af udenlandske certifikater
- Depotgebyr: For at opbevare certifikaterne
- Mulig børs- eller omsætningsafgift
- Finansieringsomkostninger: Indgår i gearede certifikater. Er fratrukket i kursen og varierer fra produkt til produkt
- Administrationsomkostninger: Indgår i certifikatets kurs og varierer fra produkt til produkt